

Nut en noodzaak van het Stroll Safe programma

veiligheid nl
kenniscentrum letselpreventie

Branko Olij

 ergotherapie
nederland

Dorethé Wassink

Radboudumc
Leerstoel Ergotherapie

Ingrid Sturkenboom

Aanleiding

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Veilig van deur tot deur ➤

Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030:
Een gezamenlijke visie op aanpak verkeersveiligheidsbeleid

4 Kwetsbare verkeersdeelnemers

voetgangers

scootmobielen

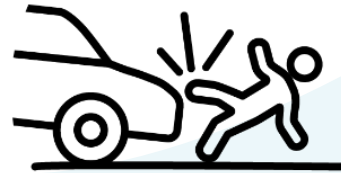
tweewielers

Omvang en ontwikkeling voetgangersongevallen

Voetganger

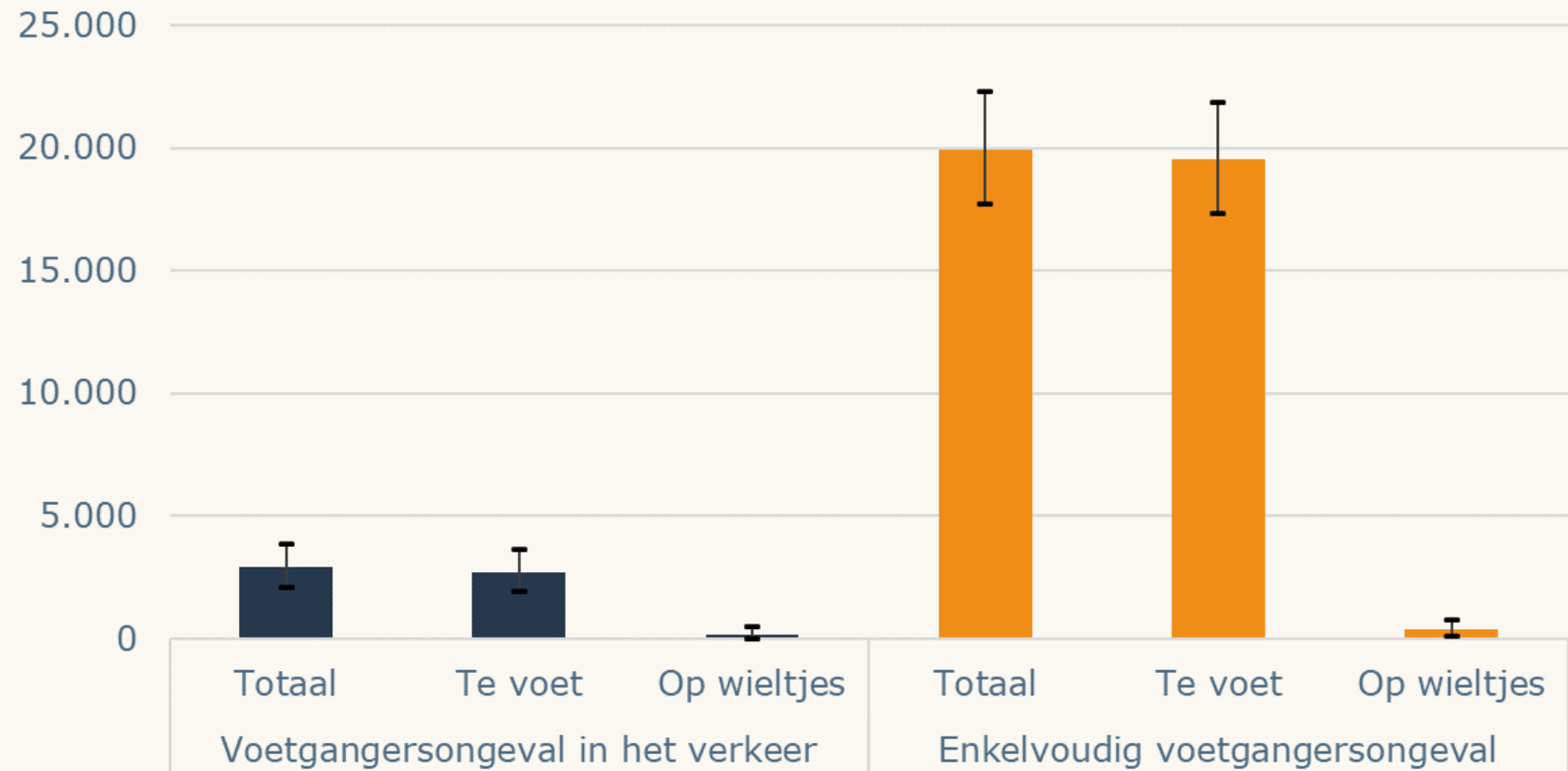
- 'Verkeer'
botsing met een rijdend voertuig

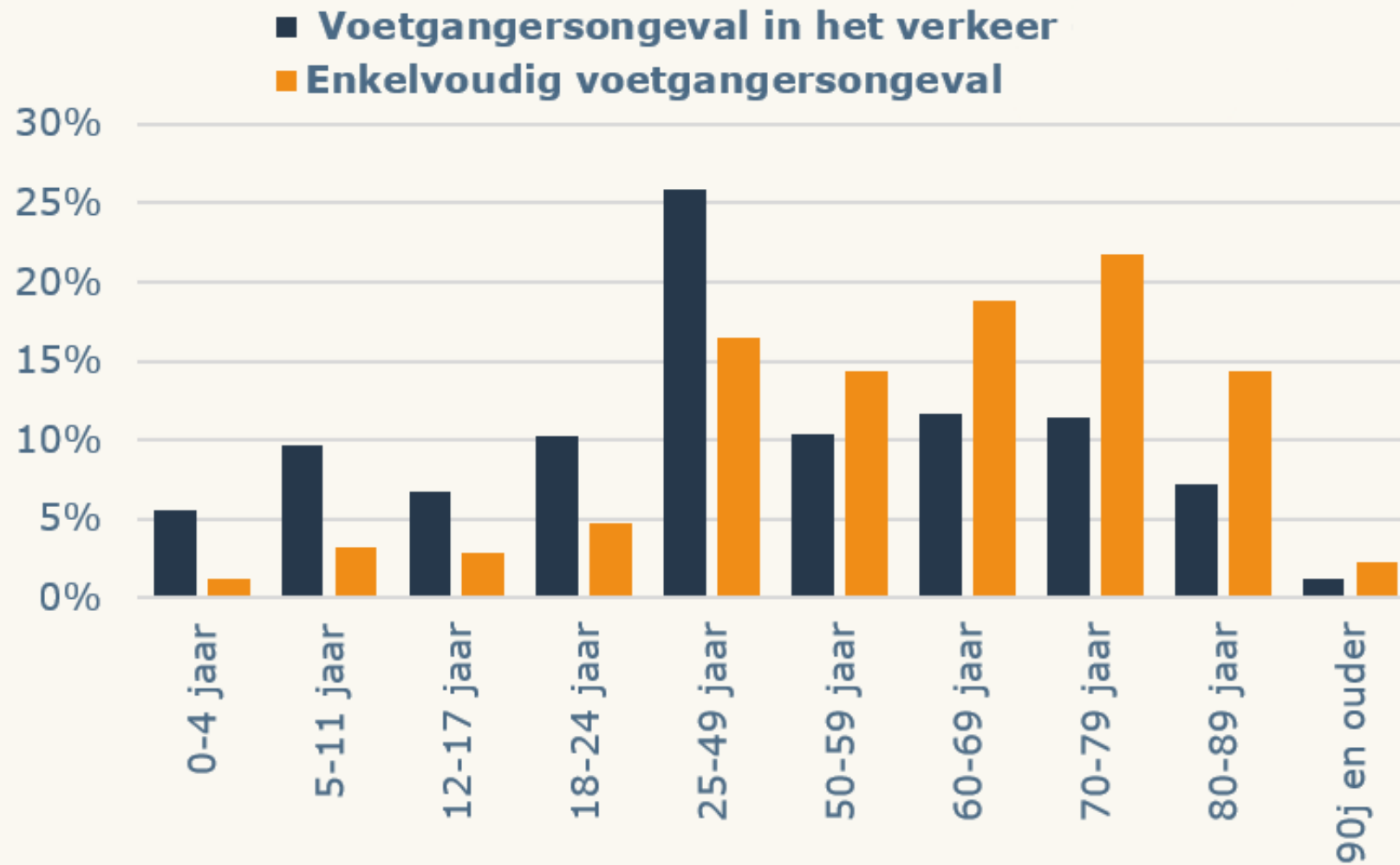
- 'Enkelvoudig'
botsing met object
eenzijdig valongeval

Omvang en ontwikkeling

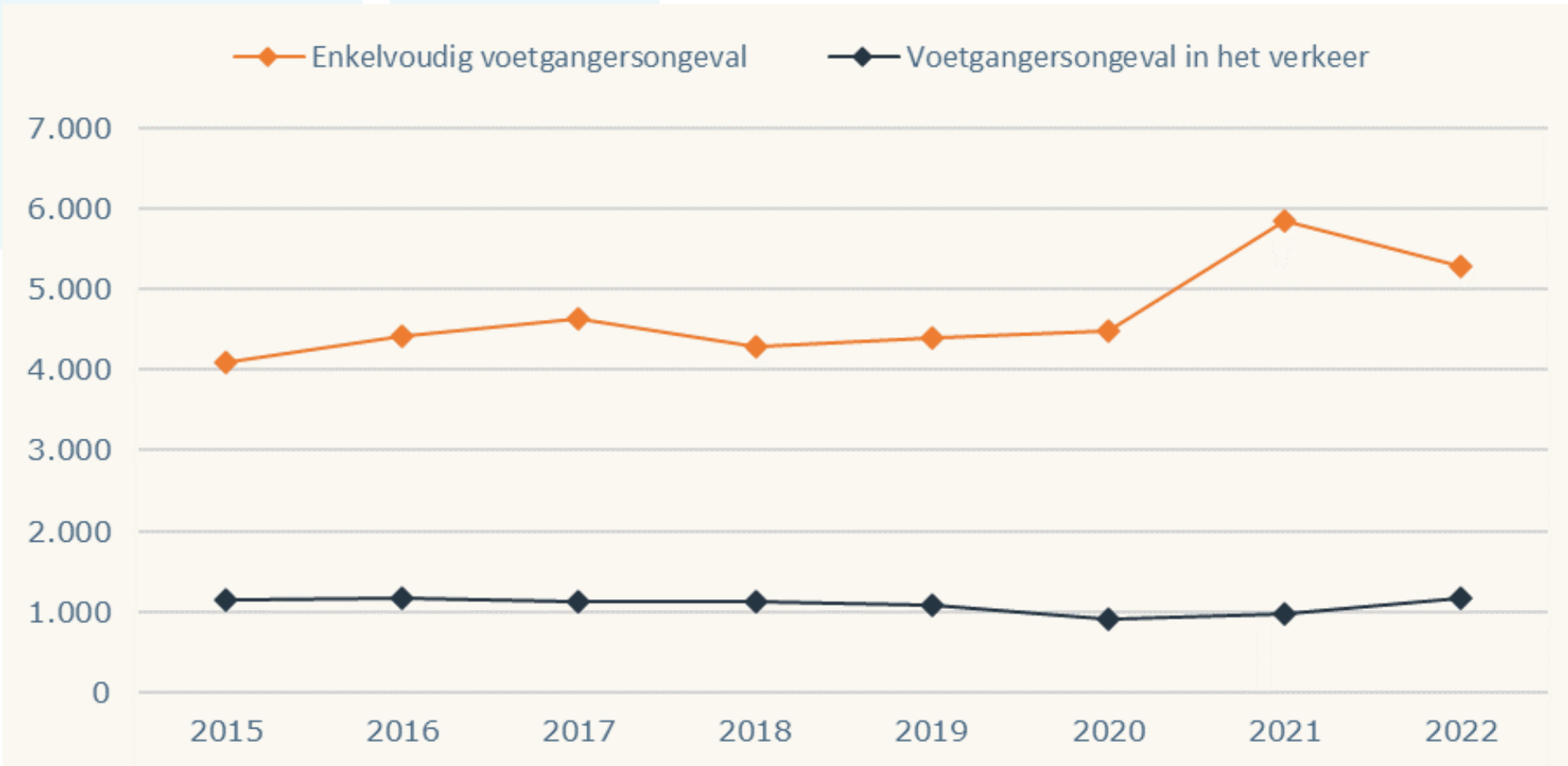

Omvang en ontwikkeling

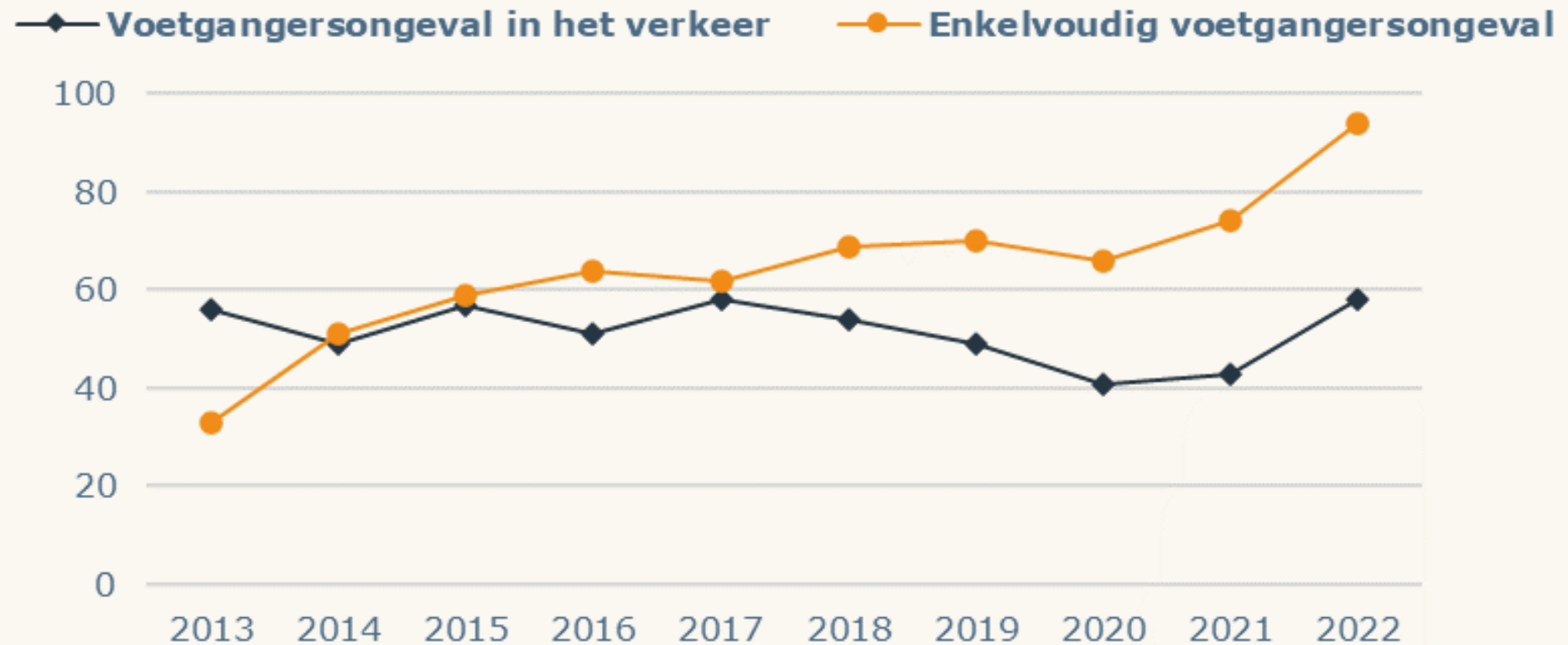
SEH-bezoeken

Omvang en ontwikkeling

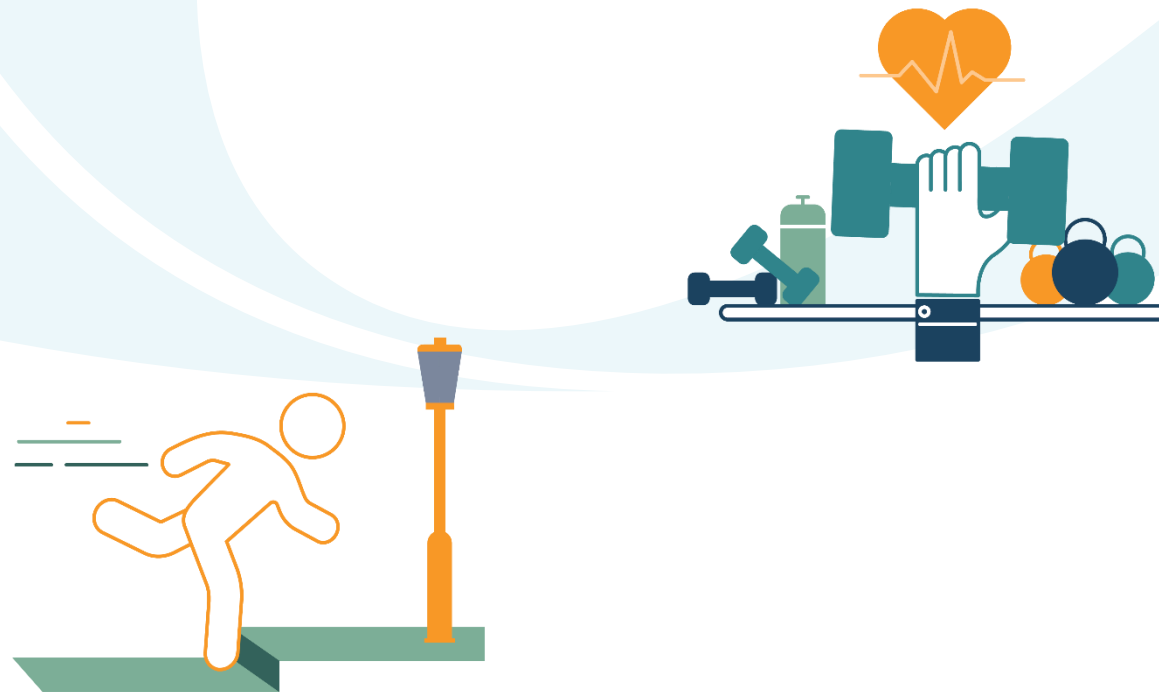
**Ziekenhuis-
opnamen**

Omvang en ontwikkeling

Preventie

- Openbare ruimte
- Gedrag
- Gezondheid

Preventie

veiligheid nl
kenniscentrum letselpreventie

Preventie eenzijdige valongevallen ouderen buitenshuis

Verkenning toepasbaarheid bestaande valpreventieve
interventies

veiligheid nl
kenniscentrum letselpreventie

Preventie eenzijdige valongevallen ouderen buitenshuis

Advies voor de opzet en uitvoering van een aanpak

The background of the image is a solid blue color. Overlaid on this are several large, overlapping, curved shapes in various shades of blue, creating a layered, abstract effect. The text "Stroll Safe" is positioned in the upper left area, within one of the lighter blue curved sections.

Stroll Safe

Wat is Stroll Safe?

Ergotherapeutische community-based groepstraining (7 weken)

Ontwikkeld door Prof. Dr. Tracy Chippendale, New York University, USA

Valpreventie voetgangers

Zelfstandig wonende ouderen

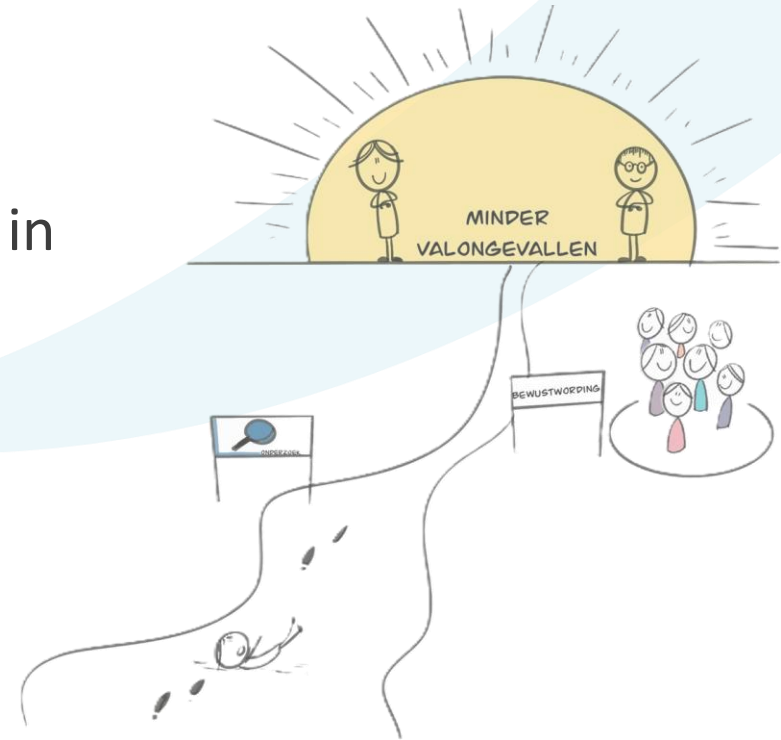
Zelfstandig buiten lopen (met of zonder hulpmiddel)

Bezorgd om buiten te vallen of valincident buiten gehad

Stroll Safe, USA

Focus groepstraining:

bewustwording valrisico's en gedragsverandering in omgaan met valrisico's in de eigen omgeving

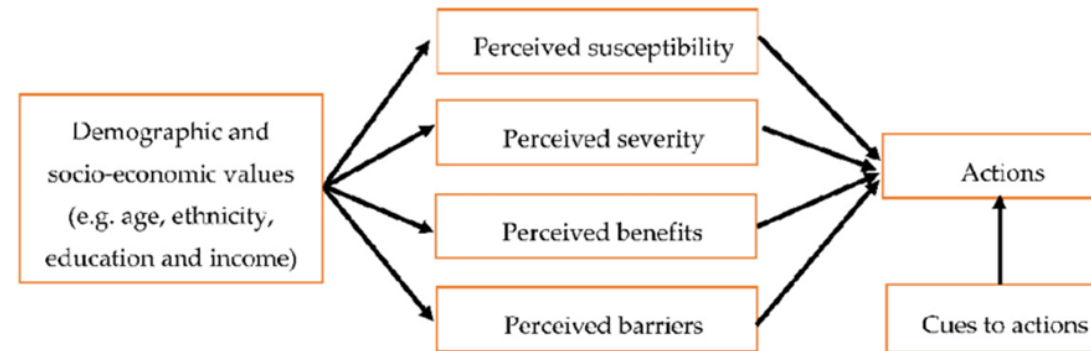

Tekening: Ine Bex

Stroll Safe, USA

Theoretisch kader:

Ecologisch Perspectief en Health Belief Model (HBM)

Onderzoek Stroll Safe, USA

- ✓ Meer kennis over valrisico's
- ✓ Beter strategiegebruik om vallen te voorkomen
- ✓ Hoge tevredenheid over interventie
- ✓ Werkzame elementen:
 - Samen bespreken risico's en strategieën
 - Oefenen in context
 - Actieplan

Chippendale, 2023, The Gerontologist (effecten)

Chippendale, 2023, Archives of Gerontology & Geriatrics (ervaringen)

Stroll Safe in Nederland

Opdracht Ministerie van I&W, RWS:

Stroll Safe geschikt maken voor NL
Haalbaarheid evalueren

Fasen project

1. Doorontwikkeling Start nov 2023	2. Train-de-trainer Juni 2024
3. Haalbaarheidsstudie Aug-nov 2024	4. Oplevering 1 maart 2025

Doorontwikkeling

Projectgroep

Expertpanel

Adviesgroep

? NAAM ?

Doorontwikkeling

Materialen

Logo

Naam

Actieplan: Week #

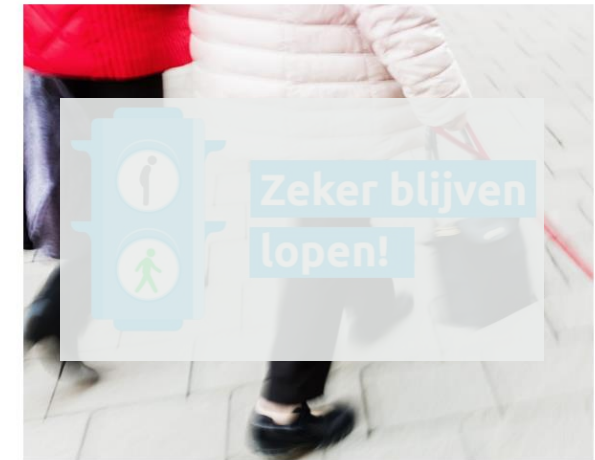
Noteer ten minste twee dingen die u deze week (anders) gaat doen op basis van de discussie van vandaag.

Maak uw acties zo concreet mogelijk, d.w.z. wat gaat u doen, waar, hoe vaak, hoe gaat u eraan denken om het te doen, wat/vie hebt u nodig?

Deze week ga ik (anders) doen:

1.

2.

Nederlandse handleiding
voor de ergotherapie
groepstraining versie 1.0

veiligheid@nl

ergotherapie
nederland

 Menukaart Sociale omgeving

 Voetgangersverkeer

 Wandelen met iemand

 Fietsers en scooters

 Openbaar vervoer

 Bestuurders van voertuigen

 Gebruik mobiele telefoon

veiligheid@nl Radboud

Lijst A. Lopen op voetpad of stoep

Naam straat/weg:	JA	NEE	N.v.t
1. Er is een aparte stoep of voetpad gescheiden van de rijbaan ☐ Een kant van de straat ☐ Beide kanten van de straat	☐	☐	
2. Het type materiaal (bijvoorbeeld asfalt, tegels, grind) van de ondergrond waarop u moet lopen is makkelijk begaanbaar	☐	☐	
3. Het voetpad/de stoep is breed genoeg om elkaar te passeren ☐ Een kant van de straat ☐ Beide kanten van de straat	☐	☐	
4. De toestand van het voetpad of de stoep is goed (geen opstaande of verzakte tegels, kullen, scheuren)	☐	☐	
5. Het voetpad of de stoep is vrij van permanente obstakels (zoals palen, borden en overhangende struiken)	☐	☐	
6. Het voetpad of de stoep is vrij van tijdelijke obstakels (zoals verkeerd geplaatst vuilnis)	☐	☐	
7. Het voetpad of de stoep is vrij van geparkeerde voertuigen (zoals auto's, scooters, fietsen etc.)	☐	☐	
8. Het voetpad of de stoep is vrij van steile hellingen (met of zonder treden)	☐	☐	
9. Het voetpad of de stoep is goed verlicht	☐	☐	
10. Het voetpad of de stoep is rustig genoeg om veilig te lopen (niet te druk met voetgangers, spelende kinderen etc.)	☐	☐	
11. Handen worden goed in bedwang gehouden (zijn aangelijnd) door hun haagjes	☐	☐	
12. Er zijn voorzieningen om even uit te rusten (bijv. bankjes)	☐	☐	
13. De omgeving voelt sociaal veilig om alleen te lopen (geen bedreigende mensen of situaties)	☐	☐	

MIJN BEOORDELING VAN DE VEILIGHEID VAN HET VOETPAD OF DE STOEP BIJ DEZE STRAAT IS:

 Uitstekend Okay Slecht

A3. Het voetpad is breed genoeg om elkaar te passeren?

JA: breed genoeg

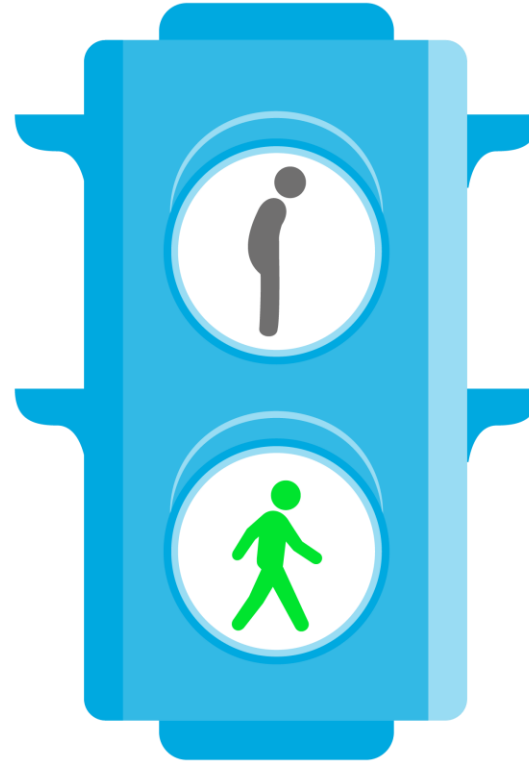

NEE: te smal

Train-de-trainer dag

Zeker blijven lopen!

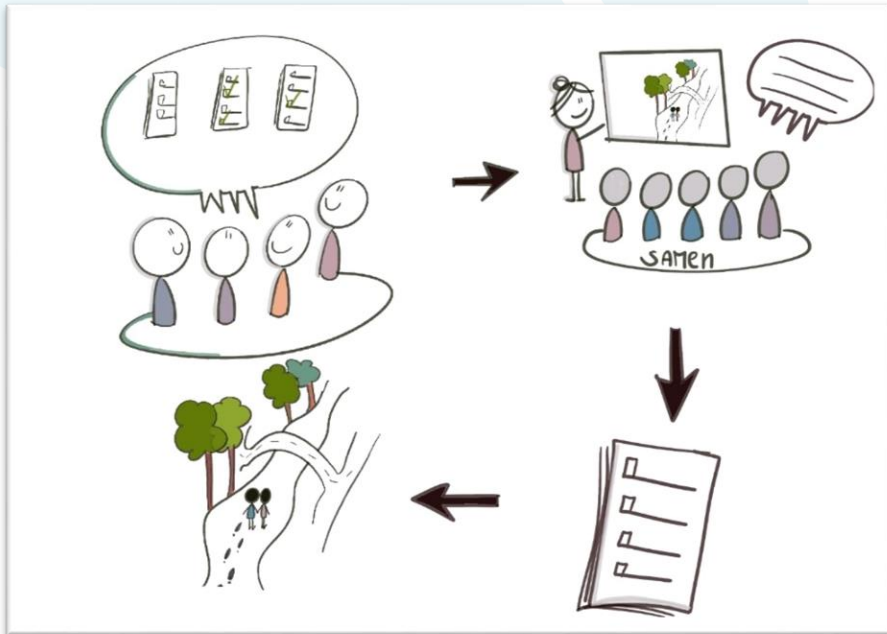
Opbouw Zeker Blijven Lopen!

Bijeenkomst
(1xpw 90 min)

Programma

1	Kennismaking
De bebouwde omgeving
2	De sociale omgeving
3	Oefensessie in de wijk
4	Weer & Omstandigheden in de buurt
5	Persoonlijke factoren
6	Buurtaudit
7	Evaluatiesessie

Onderdelen per bijeenkomst

- Kiezen relevante onderwerpen

Menukaart Bebouwde omgeving

Oversteken en veilig navigeren stoepranden

Schoeisel (voorwaarde veilig lopen)

Veilig gebruik loophulpmiddelen

Lopen op tegels, klinkers en kinderkopjes

Lopen op een bolle weg zonder voetpad

Navigeren van openbare trappen

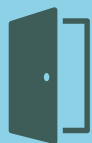
Navigeren bij draaideuren

Navigeren roltrappen

Navigeren parkeerplaatsen en garages

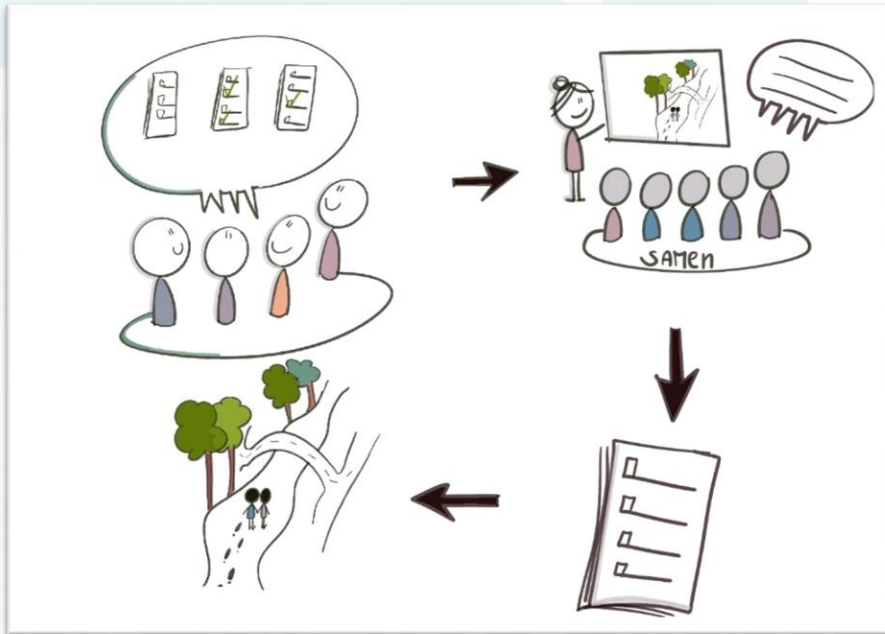
Zware deuren openen en sluiten

Lopen over spoor- of trambanen

Onderdelen per bijeenkomst

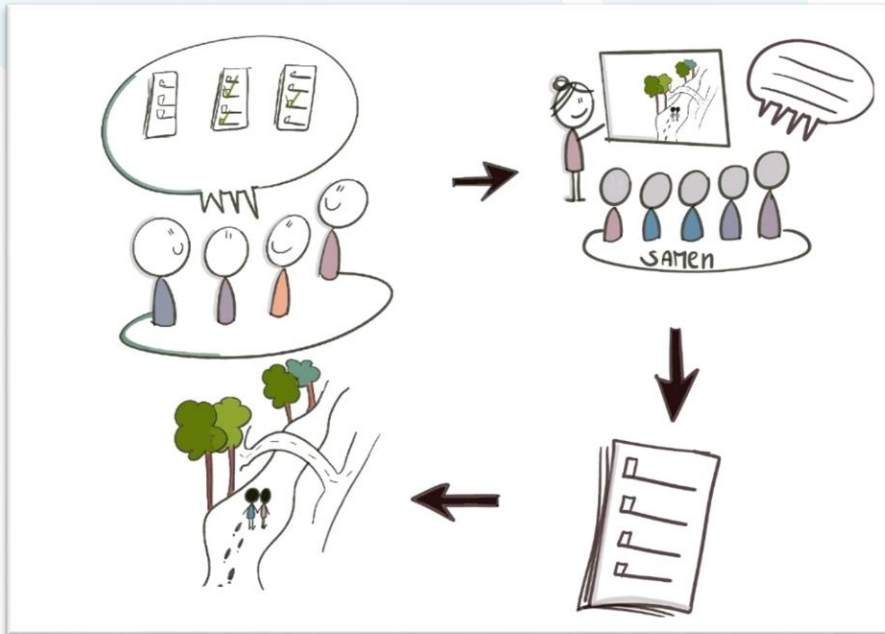

- Kiezen relevante onderwerpen
- Groepsdiscussie:
risico's en probleemoplossingen. Evt.
informatie en demonstratie therapeut

Groepsdiscussie & informatie

Onderdelen per bijeenkomst

- Kiezen relevante onderwerpen
- Groepsdiscussie: risico's en probleemoplossingen. Evt. informatie en demonstratie
- Individueel Actieplan schrijven
- Oefensessies: veilig lopen en audit in de wijk

Oefensessies buiten

Oefensessies buiten

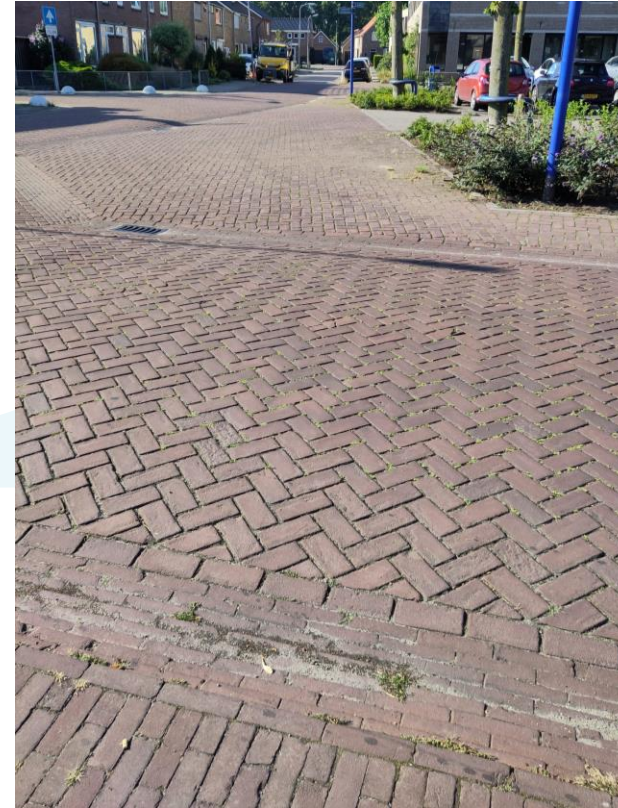
Buurtaudit

B4. Er zijn duidelijke kenmerken zoals kleur- en materiaalverandering bij de oversteekplaats

JA: duidelijke kleur- en structuur verschillen

NEE: geen duidelijke kleur- en materiaal verschillen

Beoordelingslijst buurtaudit

Lijst A. Lopen op voetpad of stoep

Naam straat/weg: _____

	JA	NEE	N.v.t
1. Er is een aparte stoep of voetpad gescheiden van de rijbaan ☐ Een kant van de straat ☐ Beide kanten van de straat	☐	☐	
2. Het type materiaal (bijvoorbeeld asfalt, tegels, grind) van de ondergrond waarop u moet lopen is makkelijk begaanbaar	☐	☐	
3. Het voetpad/de stoep is breed genoeg om elkaar te passeren ☐ Een kant van de straat ☐ Beide kanten van de straat	☐	☐	☐
4. De toestand van het voetpad of de stoep is goed (geen opstaande of verzakte tegels, kuilen, scheuren)	☐	☐	☐
5. Het voetpad of de stoep is vrij van permanente obstakels (zoals palen, borden en overhangende struiken)	☐	☐	☐
6. Het voetpad of de stoep is vrij van tijdelijke obstakels (zoals verkeerd geplaatst vuilnis)	☐	☐	☐
7. Het voetpad of de stoep is vrij van geparkeerde voertuigen (zoals auto's, scooters, fietsen etc.)	☐	☐	☐
8. Het voetpad of de stoep is vrij van steile hellingen (met of zonder treden)	☐	☐	☐
9. Het voetpad of de stoep is goed verlicht	☐	☐	☐
10. Het voetpad of de stoep is rustig genoeg om veilig te lopen (niet te druk met voetgangers, spelende kinderen etc.)	☐	☐	☐
11. Honden worden goed in bedwang gehouden (zijn aangelijnd) door hun baasjes	☐	☐	☐
12. Er zijn voorzieningen om even uit te rusten (bijv. bankjes)	☐	☐	
13. De omgeving voelt sociaal veilig om alleen te lopen (geen bedreigende mensen of situaties)	☐	☐	

MUN. BEOORDELING VAN DE VEILIGHEID VAN HET VOETPAD OF DE STOEP BIJ DEZE STRAAT IS:

☐ Uitstekend

☐ Okay

☐ Slecht

Lijst B. Oversteken van de weg

Naam straten kruising: _____

	JA	NEE	N.v.t
1. De oversteekplaats is duidelijk aangegeven	☐	☐	
2. Er is een zebraapad aanwezig op de oversteekplaats	☐	☐	
3. Er is een voetgangersverkeerslicht aanwezig op de oversteekplaats	☐	☐	☐
4. Er zijn duidelijke kenmerken zoals kleur- en materiaalverandering bij de oversteekplaats	☐	☐	☐
5. De weg kan recht overgestoken worden op de oversteekplaats	☐	☐	☐
6. De stoeprand is aan beide kanten van de straat verlaagd of loopt schuin af bij een oversteekplaats	☐	☐	☐
7. De stoep eindigt bij de oversteekplaats op gelijk niveau met de straat aan beide kanten	☐	☐	☐
8. Bij verkeerslicht: het licht blijft lang genoeg groen om over te steken.	☐	☐	☐
9. Bij geen verkeerslicht: bestuurders geven voetgangers op dit oversteekpunt voorrang en genoeg tijd om over te steken	☐	☐	☐
10. Het wegdek van de straat die overgestoken wordt is egaal/vlak (geen gaten/ scheuren, rails etc.)	☐	☐	☐
11. Het verkeer is goed zichtbaar bij de oversteekplaats (geen bocht, obstakels etc.)	☐	☐	☐
12. Het verkeer (scooters, fietsers, auto's etc.) is makkelijk te overzien bij het oversteken (niet te druk)	☐	☐	☐
13. Er zijn drempels, rotondes, vluchtheuvels of andere maatregelen om de snelheid van wegverkeer te beperken	☐	☐	
14. Bestuurders houden zich aan de snelheidslimiet	☐	☐	
15. Bestuurders houden voldoende rekening met voetgangers die oversteken	☐	☐	
16. Fietsers houden voldoende rekening met voetgangers die oversteken	☐	☐	

MUN. BEOORDELING VAN DE VEILIGHEID VAN HET VOETPAD OF DE STOEP BIJ DEZE STRAAT IS:

☐ Uitstekend

☐ Okay

☐ Slecht

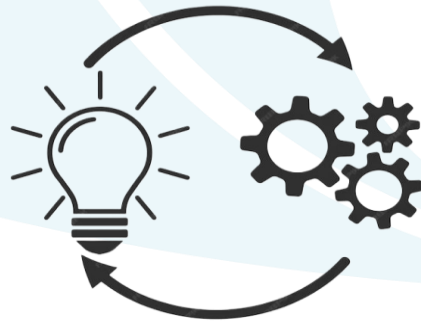
Fasen project

1. Doorontwikkeling Start nov 2023	2. Train-de-trainer Juni 2024
3. Haalbaarheidsstudie Aug-nov 2024	4. Oplevering 1 maart 2025

Haalbaarheidsstudie: wat evalueren we?

Werving

Uitvoering

Waardering

Ervaren impact
Effect t.a.v. valangst,
inzet strategieën

3 pilots

Cuijk: 12 deelnemers
Ergotherapeut Inge van der Aa

Zundert: 12 deelnemers
Ergotherapeut Ina Gommers

Stad Utrecht-Oost:
Ergotherapeuten Ingrid Boekhoud en
Klaske Jongsma

Ervaren impact van de training

Ik heb geleerd dat het belangrijk is van je eigen situatie uit te gaan en geen stoer gedrag te vertonen.
Door de bijeenkomsten weet ik wat voor mij helpt om veilig buitenshuis te lopen

Ik ben rustiger aan het wandelen

Ik heb nieuwe steviger schoenen gekocht

Ik ben minder angstig buiten

Ik wandel nu meer

Door de bijeenkomsten kijk ik bewust voor mij uit,
daardoor heb ik meer balans en blijf ik beter rechtop lopen

Ik neem tijdens het lopen meer de tijd en scan beter de
omgeving waar ik kan oversteken. Ik heb altijd bij mijn woning
verkeerd overgestoken, dit voelt nu fijner

Ik ben me meer bewust geworden van risicovolle en onveilige omstandigheden
en ook hoe belangrijk het is om kleine dingen in je gedrag aan te leren en te veranderen

Waardering van de training

Goed geleide bijeenkomsten en helder van opzet. Veel ruimte voor het uitwisselen van eigen ervaringen en daardoor veel herkenning. We zijn ervaringsdeskundigen!

Het was leerzaam en ook heel gezellig!

Nut en noodzaak ?!

Hartelijk dank voor de aandacht!

Positionering Zeker blijven lopen!

